

novo kučmo, ker čake bi nikakor ne mogel nositi. Tudi mati je bila radostna, ka se je uže nekoliko izpolnila nje prošnja.

Zima je prešla. S pomladi, ko se je vse pomladilo in ponovilo, bil je tudi Jakčev konj ves izpremenjen. Tako čil in isker je bil, da mu daleč okoli ni bilo jednacega, in vsak dan so se kupci zánj oglašali.

Konec te zgodbe si zdaj utegnate sami misliti. Konja je Jakčev oča tako drago prodal, da nij samo sosedove hiže kupil, nego za potrebo je še nekaj na stran dejal. A kam je šel Jakec? Bog vé! Mi smo samo to slišali: oča tekalec in njega žena sta imela svojo hižo, Jakec novo še lepšo kučmo, nego li je bila prva, ter v hiži je v kotu razven razpéla in Matere Božje viséla še neka čudna podoba, Jakčeva, s huzarsko čako na glavi, a v roki je deržal uzdo, na katerej je védel suho kljuse. To podobo je dal Jakcu narediti kum na veden spomin čudne dogodbe o Jakčevej kučmi.

Zapisal J. S—a.

Kako je Libercún *) derváril.

(Pripovédka.)

V Kerконоških gorah je nekđaj bival duh, katerega so se bali hudobneži, a dobri ljudje so ga ljubili. Imenoval se je Libercún.

Zgodi se, da si nékov meščan iz Hrušice dá privésti iz gozda derv v kurjavo. Ubožni kmetiči, ki so mu je spravili domóv, zahtevali so, kar je pravica, za storjeno délo. A terdoserčni skopuh je gerdo ozmerja ter skopóma poplati. Vozniki nijso mogli upati, da bi pri sodniku našli več pravice; otidó zatorej s potertim srcem in serditi nazaj domóv.

A meščanu, ki je hotel derva dati razcepiti, ponudi se v to službo néki ves tuj mož. V plačilo nij htel družega nego perišče tresák. Naglo sta se dogovorila mož in Hruševce, ki je bil jako vesel, da bode tako v dober kup imel kurjave na vso zimo.

Zmenila sta se bila, da se délo prične tekar jutrodan za rana, in tako je tudi bilo. Uže predno se je danilo, bil je tujec na mestu. Izderl si je iz kolka levo nogo ter ž njo tako silno udrihal po kladah, da so polena in treske daleč okrog letele.

Hruševskega meščana je prebudil ta silni ropot čudnega dervarja. Naglo se obleče ter pohiti gledat, kako se délo verši. Videč moža ob jednej nogi stoječega ter z drugo mlatečega po panjéh, ustraši se zeló. „Stoj!“ zavpije, „in berzo otidi, od kodar si prišel!“

Tujec mu mirno odgovori: „od serca rad, samo poprej mi je to delo okončati in plačilo dobiti.“ Delal je zopet éversto in hitro, ne menèč se za preklinjánje meščanovo.

Razklal je zadnje poléno. Dervar utakne nogo v kolk, ter potegne iz torbe veliko vrečo, kamor spravi vsa polena do zadnje ivéri. Zadéne to vse na ramo, ter hajdi z dvorišča.

*) Češki se ta izmišljeni gorski mož imenuje: Ribecal, Ribencal, Ribercol, Ibercol, Libercun, kateri priimek je po Jungmannu prišel od viteza: Rubens Dahl ali Dahlen, kar se je pokvarilo v priimek: Rubezahl, in Slovenec je tudi ta uže tako pokvarjeni priimek preložil in rekel: Repoštev.

Vës osupel gleda za njim Hruševski meščan ter kliče na vse gerlo: „o moja derva! moja derva!“

Derv je v vreči bilo nad štiri sežnje.

A dervar se še jeden krat oberne ter mu zaničljivo nazove dobro jutro in potem otide svojim potem.

Ubogi kmetiči so prihodnje jutro našli céle kupe. drobno razcepljenih polén pred svojimi hižami. Ker nihče nij povprašal po tem obilem lesovji, osvojili so si ga v zaméno, katero jim je dobri gorski duh dal zato, ker jih je terdi meščan iz Hruševice tako zeló derl.

V. —ž—

Nenavadna pravda.

Trije bratje so stanovali pod jedno streho. Ubožni so bili in se hranili ob tem, kar so si zaslužili z delom, a mirno so živeli, ter nijso poznali razpora mej soboj. Sveta bratovska ljubezen je bila mej njimi.

Vsako delo so skupaj opravljali, zato jim je šlo vse lepo od rok. Povsod so je radi v delo jemali. Nekdaj so bili namenjeni iti na travnik; obetali so, poseči ga do svitlega dné. Zgodaj sta dva uže napravljena, a tretjega nij; bil je bolan. Kaj je zdravima zdaj početi? Pri bolniku ju ustavlja bratovska ljubezen, a obét ju kliče na delo, ki se ne dá odložiti. Bolnik zapazi to njíju zadrego, zato jima reče, da mu za strežnico pokličeta staro sosedo, a sama naj gresta na delo. Poslušala sta in tako storila. Mej delom se močno poganjata, zjutraj prej začénjata, a z večera dalje natezata: zato v istem času dokončata dva, kar je bilo namenjeno trijem. A po plačilo brata ne gresta; čakala sta, da tretji ozdravi in potem ž njima delež dobode. Tega tretji brat nikakor ne dovoli. „Pojdita,“ reče, „in prejmita plačilo sama, kakor sta se tudi sama trudila. Jaz sem bil v tem bolan, ter nijsem ničesa zaslužil.“

Zdaj brata gresta po novce ter odštejeta tretjino bolniku. A ker najmlajši brat nehče nezasluženeplačila vzeti, nastane mej njima prepír, ki pretí podreti njih lepo zlogo. Da se to ne bi zgodilo, stopijo vsi trije pred opata Paladija, ter ga prosijo, naj jim razsodi. Ko sveti oča sliši njih pravdo, zeló se začudi. Berzo skliče svoje menihe, da bi se od teh bratov učili ljubezni in zloge, ter v lice vseh prepír tako razsodi: „pravica res pristoji mlajšemu bratu, ki se brani plačila, ker ga nij zaslužil; a čuditi se je starejšema dvema, ki mu hočeta z ljubeznijo usiliti, česar po pravici hotéti ne more. Zato naj mlajši vzame, kar mu podaje ljubezen starejših.“

Tako se je končal ta nenavadni prepír. Ona dva, ki sta pravdo dobila, izgubila sta tretjino dnevnega plačila; a tist, ki je pravdo izgubil, dobil je to, česar se je sam hotel ubraniti. Nenavadna je taka pravda in spomina vredna, ker tolika ljubezen je mej brati redka.

F. Rup.